

צי'א פליניזם

בסרטו הנהדר של צ'ארלי צ'אפלין, הדיקטטור הגדול, ישנה תמונה בלתי נשכחת מהחי הצבא הגרמני.

פגז עצום של תותח אדיר, מן הסוג שנקרא "ברטה השמנה", נפל מלוע התותח לגבלי התותחנים. מישהו היה צריך להרחיקו, כי כל רגע היה עלול להתפוצץ ולרסק את כל היחידה לגזרים.

במקום נוכחו אלוף, סרן, סגן וטוראי. בצבא הגרמני אין חוכמות. האלוף פקד על הסרן לסלק את הפגז. הסרן מסר את הפגז לטקן. הטקן העביר אותה לטוראי. ה"טוראי הפנה את ראשו כדי למסור אותה למישהו אחר. אולם בצבא הגרמני לא היה קיים יצור נמוך יותר מן הטוראי.

צ'ארלי צ'אפלין, הטוראי, נאלץ לסלק את הפגז לבדו.

★ ★ ★

בארץ מתנהג ויכוח כלכלי קולני. מלים ארוכות, מסובכות ככל האפשר, מרחפות בחלל שהוא ריק לגמרי מכל רעיון. המומחים, המומחים למחצה והמומחים לרביעי רוגמים איש את רעהו במושגים כמו אינפלציה, דיפלציה ודיחאלואציה, מסתמכים על ספריהקודש של הקאפיטליזם והסוציאליזם.

אולם חסר בכל המילון הזה חי מושג האחד, שיש בו כדי למצות את כל המציאות הכלכלית של ישראל והשקפתה העולם אשר עליה היא מבוססת. מושג זה הוא ה"צ'אפליניזם".

לרגלי המדינה מוטל פגז ענק, היכול להתפוצץ בכל רגע, להשמיד את כל חברי הצוות הלאומי. זהו פגז ההתמוטטות הכלכלית. חומר-הנפץ שלו נובע מעובדה אחת, פשוטה יותר מכל תיאוריה כלכלית: המדינה אינה מרוויחה את מחייתה. הייצוא שלה הוא רק חלק זעיר מערך הייבוא שלה. היא דומה לאב-משפחה המשתכר 60 ל"י לחודש ומוציא 300 ל"י. גם הגרבות שהיא מקבצת ברחוב היהודי ובכיכר הבינלאומית אינן מספיקות לכסות את ההפסד.

זהו הפגז. מישהו צריך לפרק אותו. לפרק אותו, משמע — להדק את החגורה. מישהו מוכרח להיות הרטאון שיוזרר את רמת-המחיה שלו.

והשאלה היא: מיהו המישהו?

★ ★ ★

באן מתחילה התמונה הצ'אפלינית. צ'ארלי הגדול עצמו לא יכול היה לבנים אותה בצורה מבדחת יותר.

כל גיבורי העליזה עומדים בי מעגל. כל אחד מותח את זרועו, מצביע על האחר מאחוריו וקובע בבטחון עילאי: "הוא יביא את הקרבן!"

הנה שרה-אוצר. זה עתה רכש את דירת-השדר המפורסמת, אחרי שורה של מישגים בלתי-אסתטיים. שרה-אוצר סבור כי כל ה"אחרים" חייבים להדק את החגורה, להביא קרבנות, לחיות בצנע — אחרת תבוא ה"שואה".

הנה הכנסת. היא לא היתה פנויה לדון במצב, לפני שפתרה בעיה דחופה: העלאה גדולה של משכורת חבריה שלה. מנהיגי כל המפלגות הסכימו בהתלהבות. אחרי ש מכשול ממאיר זה סולק, היתה הכנסת חופשית לעסוק ומ'זמה במשבר הלאומי, לתבוע קרבנות מכל שכבות האומה — לפני שיצא אה לפגרת-הקקי, אותה מבליס כמעט מחצית חבריה בחוץ-לארץ.

הנה ההסתדרות. חלק ממנהיגיה סבור שיש להקפיא את תוספת-היוקר ואת שכר ה-

עובדים. חלק שני סבור שיש להקפיא את הרחמים של המעסיקים. אולם על פרט אחד הסכימו כולם: שיש להעלות את מסי ההסתדרות עצמה, להגדיל את המנגנון ולשפר את המשכורות של פקידיה.

והנה עתון הארץ. בעליו סירב להעלות את שכר העובדים, אך נכנע בתום יום אחד של שביתה. אחרי שנפתח עתונו מחדש, הקדיש בו את מיטב מרצו כדי לשכנע את בעלי-התעשייה שעליהם לשבות ולהשבית עד הנשימה האחרונה, ובלבד שלא להיכנע ל"רישת העובדים להעלאת שכרם.

וכן הלאה, וכן הלאה, וכן הלאה. מעגלי-קסמים, אך בהחלט לא מעגל מקסים.

★ ★ ★

בינתיים מוזר הפגז הרגלי המדינה, וכמו ברטס הצ'אפליני הוא משיע קר לות מאיימים המבשרים התפוצצות קרובה. ואילו הדיונים במדינה מתנהלים בעצלתיים.

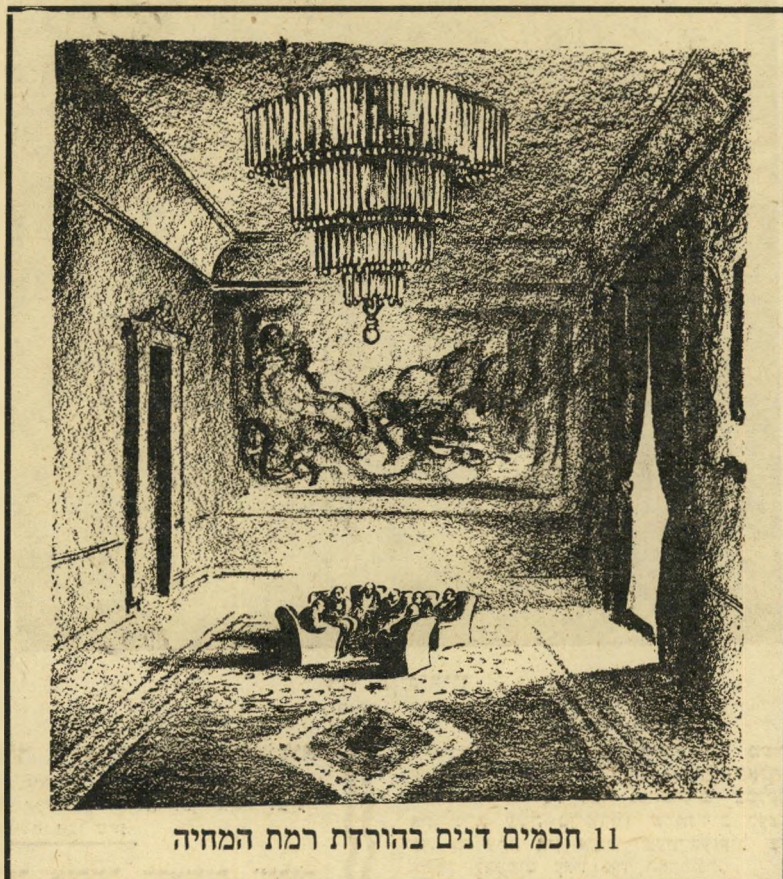
כדי להימלט משואה כללית בטוחה, שי תהפוך לשואה פרטית של כל אורח ואורח, יש צורך להגביר את הייצור או להקטין את הצריכה או לעשות את שני הדברים גם יחד.

איך עושים את זה?

★ ★ ★

אחד-עשר החכמים, המתכנסים עתה באחד הארמונות של ההסתדרות או ב"אחד מהיכלי-הפאר של מפא"י, דנים בשתי אפשרויות עקרוניות: או שהפועל יסבול, או שהמעביד יסבול.

תכנית-הסבל של המעביד מושכת מאד. ה"מעבידים" יצטרכו לשלם בהתמדה שכר גבוה יותר. הם יצטרכו לשלם בשוק-השחור רבית גבוהה בעד האשראי שהם מקבלים, כי לא יינתן להם אשראי מספיק ממקורות רשמיים. הוצאותיהם יגדלו. הם לא יוכלו להטיל את המעמסה על הצרכן ולהעלות את מחיר תו-

11 חכמים דנים בהורדת רמת המחיה

צרתם, כמו שעשו בעבר. כי לצרכן אין כסף, וכבר היום ישנו "רפיון" מדכא ברוב הענפים, המעביד יסבול.

אלא שהנסיון הכלכלי הוכיח כי הדבר אינו פשוט כל כך. ההון הוא גמיש מאד. הוא בורח בנקל — אם על-ידי הגירת בע"ליו, ואם על-ידי הברחת המטבע. במשק ה"קאפיטליסטי, אי-אפשר להכריח אדם לנהל עסק שאינו מכניס רווחים או המפסיד כסף. הוא יסגור אותו.

ההון המספספר ישגשג. ההון הי יוצר ייעלם. וזה, כמובן, בלתי-רצוי בהחלט.

★ ★ ★

הפתרון השני אמר שהעובדים יסבולו. גם הוא נראה קל בתיאוריה. הכל מס' כימים לו. מלבד העובדים, כמובן. העובד יכול לסבול בדרכים שונות. אפשר לבטל את תוספת-היוקר, או להקפיא זמ-

נית. או לבטל את הסובסידיות על מצרכי המזון היסודיים, כך שהמחירים יקפצו במהירות והתוספת לא תספיק להרביקם. או למנוע אשראי מן המעבידים ולהכריח אותם לפטר פועלים כדי ליצור אבטלה המונית ולהכריח את המבוסלים המיואשים לעבוד ב"שכר-רעב.

האסון הוא שלפועלים יש המון קולות במדינה. קשה להניח שפר על רעב, שבני משפחתו מתהלכים בכלווי סחבות, יצביע בעד המפי' לגה הנכונה. לכן קשה מאוד למני' היג' המפלגה הנכונה לקב' להח' לט' כזאת, העלולה להשמיט את הכסאות מתחת לגופם בכנסת חי' באה.

כך נכנס כל הענין, יחד עם 11 החכמים, למבוי סתום.

★ ★ ★

בלהט היויכוה נשכה לגמרי שיסגו גור' רם שלישי בארץ, צלע שלישית במשור' לש הכלכלי הנצחי. הצד השלישי הוא הממ' שלה, מנגנון השלטון, משטר המפלגות. ישנו בארץ מרד של יוקר המח' יה. מה שחטר הוא מרד יוקר חי' שלטון.

מבין 540 אלף מפרנסים, קרוב ל-90 אלף הם פקידים בשירותי הציבור. יחד עם חברי' הם בשאר שטחי הפקידות, מגיעים ל-30 אחוזים מכלל מספר המפרנסים.

תקציבי הממשלה, יחד עם ייב המגן, מ' גיעים עתה ל-850 מליון ל"י — סכום ה' עולה על כל ההכנסות של המדינה במטבע' חוץ, כולל כל המגביות והשילומים.

מוסדות הציבור גובים בשנה מ' סים בסך 725 מליון ל"י. זהו ש'יש ההכנסה הלאומית. במדים אחרות: ש'יש ההכנסה של כל מפרנס במדינה נשאב במישרין או בעקיפין לתוך מכונית-ההספ'גה הגרדזה של השלטון.

כל זה לא מספיק: חובות הממשלה בחוץ' לארץ ובארץ גדלים בקצב מסחרר, ובינתיים שוב עומדת על הפרק הטלת מסים חדשים. כל עלית שכר של העובד נספגת מיד על-ידי הממשלה בעזרת ייב המגן ושאר ירקות. מדד יוקר השלטון עולה ועולה בהתמדה.

★ ★ ★

באן קבור הכלב האמיתי על קברו עז' מדת, במקום מצבה, דירת-השדר של שרה-אוצר, כסמל עליון.

עקרון חוקי בריטי עתיק אומר שאדם ה' בא לבקש מבית-המשפט סעד שביושר, חיב לבוא בדיים נקיות. אדם שאינו נקי, אינו יכול לדרוש זכות זו.

את אותו הרעיון הביע ה'ביע 2000 שנה לפני כן המשורר ה'תניכי, כאשר שאל (תהילים, כ"ז): "מי יעלה בהר ה', ומי יקום במקום קודש?" וגי'כפיים ובר'לבב, אשר לא נשא לשוא נפשי, ולא נשבע למרמהו".

עקרון זה טבוע בדמו של כל אורח יש' ראוי, אי-אפשר לרמות את האינסטינקט ה' בריא שלו. לא די בכך שראש-הממשלה ילבש באטלדרס פשוט. לא די לקיים את הספק, וכינתו קאדילאקים לוהט-הוליס'. אפילו המערכון של שדה-יוקר לא שיכנע.

במדינה דיקטטורית אפשר לחכי' ריח את האזרחים לסכול ולרעוב, כעזרת מחנות-ריכוז. במדינה דר' מוקראטית הדבר פשוטו כמשמעו